

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Aluari Pelagij de pla[n]ctu eccl[es]ie desideratissimi libri
duo et indice copiosissimo et marginarijs additionibus
rece[n]s illustrati**

Alvarus <Pelagius>

Lugduni, 1517

Vigesimusoctauus ar. de vitijs g[e]n[er]aliter o[l]im clerico[rum]. Decem
[et] septe[m] p[...] oriu[n]tur ex ludis taxillo[rum]. An vlea[n]t
instrume[n]ta co[n]fecta p[er] clericos notarios: Et an ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29953

archiepi vel epi. et de pbatio. quoniam. et ar. lxxvij. dist. mo
 na. epus. de simo. c. i. q. ii. sicut. sed talis non habet potesta
 tem extra diocesim illius qui ipsum constituit. ff. de iuris. om.
 iudi. l. i. et de of. le. nouit. et de cost. vt animarum. §. si. l. i. vj.
 ff. de bo. aucto. in. pos. cum vnus. §. penult. C. Duo enim
 operantur et faciunt fidem haberi hmoi in instrumentis. Vnu
 est phano iuramentum. et de pscript. ad audientiam. §. si. Scdm
 est auctoritas iudicialis eius a quo tabellio recipit pote
 statem. vt patet in auct. de tabel. §. i. et ff. coll. l. iij. et de fi.
 instru. c. penult. et si quoz si vnu deficiat. et effectus.
 C. de fer. l. iij. Non ergo debet tabellio ecclesiasticus instru
 menti conficere in secularibus. nec secularis in ecclesiasti
 cis. Consuetudo seruatur pbaria. que forsitan valeret que
 dat iurisdictione. et de fo. cope. cum ptingat. q. couersa
 dat hoc. discreta debet esse. ij. q. vij. laicos. C. de epif. et de
 repenra. et de testa. c. sulta. in auct. de san. epif. §. oibus aut
 laicis. coll. ij. Ergo si laicus scribat vora singuloy in cle
 rionibus. hoc ipso reprobanditur electio. sicut factu fuit
 in electione Placentini. fm Jac. vt et pbarur de elec.
 massana. Consultimus igit q quilibet epa faciat tabellio
 nem suu. nec de potestate dubitamus. Qui em pot epm
 psecrare et regem inuigere. multo fortius tabellionem co
 stituere. ar. et de dec. ex parte. iij. l. iij. dist. in synodo. sed
 hoc non poterit demandare. ar. ff. de ru. et cu. da. ab his. nec
 mandantur. Et cum auctoritate magistri census pot sibi
 tabellio alium pstiture et causa vera et necessaria. q. coz
 pleat qd ipse coplere non pot. in auct. de tabel. §. penul. coll.
 l. iij. ad hoc de fi. instru. c. penult. et si. fm Dist. qui ita no.
 in summa. et ne deri. vel mona. §. que sunt. §. clericis etia.
 Hic adde qd legitur et de hereti. officium. §. ad coscribe
 das. et no in glos. Jo. an. p hanc. De materia ista quo de
 ricis seimilicant negotijs secularibus. et quo se non de
 beant intronittere. et de qbus. lxxij. di. §. clericis. vsq ad fi.
 dist. in. et c. his igitur. lxxij. di. l. iij. lxxvij. di. p totu.
 et de conse. dist. v. n. iij. vsq ad. c. de spu. Non respiciant
 pfectionem suam in habitu. in incesu. et in moribus. vt re
 sentur. l. iij. di. clericus. et c. eps. lxxij. di. his igitur. lxxvij. di.
 ecclesie pncipes. l. iij. di. p totum. Non sunt in exemplum
 bonis laicis sicut debent. immo potius in cotrarium. qz
 coter hodie peiores sunt clerici q laici. viij. di. §. qualis. vj.
 q. l. beatus. Nec peccat religioe laicos sicut loco. iij. di.
 statimus. c. iij. c. seq. Nec expler hoiar sicut canonicas
 et stantias diuinas et nocturnas statutis tepoibus sicut
 debent. c. di. cleutherius. et. lxxij. di. c. vlti. et de cele. mif.
 dolentes. Nec intendunt literaru studio sicut debent. lxxij.
 q. i. sic. v. lxxvij. di. q. iij. per totu. Item quos res derico
 ri paueru sunt. no tm intendunt hospitalitari et elemosy
 nez aut in suis supfluitatibus et vana gloria expendunt.
 aut suis cosanguineis danr aut in suis immunditijs cosus
 munt. lxxij. q. i. qm quicqd. lxxij. di. §. i. et c. que fecimus. lxxij.
 q. viij. conuenior. Contra sancta castitate qua dno pmise
 runt. sic offendunt continue etiam publice. per ea nefans
 distima q in occultis perpetrant. q nec charte recipere
 nec possent calamus exarare. de quoz immundicia sepe dis
 speram in hoc cope pertractau. cotra cano. a. lxxvij. di. vsq
 ad. lxx. p totum. et a. lxxij. di. vsq ad. lxxvij. per totum. et dixi
 §. §. primo. §. iij. et. §. lxxij. di. §. lxxij. in ar. lxxvij. No est ergo
 go miru si mulieres suspectas tener in domo cotra cano.
 et de coha. deri. et mulie. c. f. et c. penul. lxxij. di. interdixit.
 lxxij. di. oibus. c. volumus. De pena derici cocubinarij.
 et de coha. deri. et mulie. clericos. c. sicut. c. si autem. c. vna
 dicit. c. tua. c. a nobis. c. que fitu. De pena cocubine deri
 ci et q filij suscepti et ea in seruitute rediguntur ecclie. c. ti.
 c. a. lxx. q. vlti. cum mulre. De pena et de modo pcedendi
 pta clericos cocubinarjos. et an debet electioib iteresse.
 et an sint suspesi. et an eoispo q a pcto cessant. cesset suspē
 sio. et an eoz beneficia possint coferi. e. ti. sicut p Inno. c.
 c. vltra. De materia cocubinaru et incōtinentie deri
 coz. lxxij. di. nullus. vsq ad. §. phibentur. et c. interdixit.
 et. lxxij. di. c. vlti. lxxij. di. p totum. lxxij. q. ij. §.

pro hmoi etiam. cum. c. seq. vsq ad. §. Item sunt alij. De
 cocubine coz in vroz ducte vel vendi vel in seruitutem
 debet redigi. lxxij. di. eos. lxxij. di. §. Quu cognoscit
 sanctimoniales. debet deponi. lxxij. q. i. si q. eps. C. D

clericis coniugatis. Clericus coniugatus depositus gaudet privilegio clericali. et an totum portare teneatur. et de deri. com. in. c. ioanes. et c. clericus qui. lib. vj. c. vlti. de vi. et hone. deri. clericus. l. dist. c. vlti. lxxij. di. dist. quisquis. lxx. q. iij.

eos. An clericus coniugatus possit habere beneficium ecclesiasticum vel vacet ipso iure. e. ti. c. i. et. et. c. ioanes. lxxij. dist. c. i. lxxij. di. si qui vero. vide. §. in pma parte de disp. §. quia eps. §. lxxij. in ar. l. An clericus coniugatus possit habere pbandam. de couer. com. coniugatus. fm Inno. c.

An clericus in minoribus contrahens possit viuere laicali. lxx. q. i. quia tua. et c. ti. c. vlti. Clerici orientales possunt in minoribus ordinibus pbarere et vti in sacris matrimonio sam ptracto. de deri. com. cum olim. lxxvij. di. dist. diaconi. lxx. di. alr. et c. in cena. lxxij. di. si quis eo. um. Habens vroz legitimam et filios et ea pot eam pascere de bonis ecclesie. lxxij. di. oino. vide qd legitur et no. et de coha. deri. c. i. An qui ordinatur ad sacros ordines ante annos. lxxij. postea possit pbarere. an cogant continentiam obseruare. de tempo. ord. vel no est. per Inno. de de. no. ord. m. c. ij. in glos. infra anos. An clerici coniugati gaudeant privilegio clericali. e. ti. clericus. l. vj. De materia derico. um coniugato. um. lxxvij. di. lxxij. di. dist. per totum. et. lxxvij. q. i. vt lex.

Clericus non residens in ecclesia vel pbanda. An clericus sine licentia sui epi possit abesse ab ecclesia sua. e. ti. relatum. An debet intelligi pbanda. qui p negotijs ecclesie abest vel alijs suis. etiaz si iurauerit residere. e. ti. ex parte. ij. et. i. An beneficium illius q appellat a residentia facienda pot a iudice appellato alteri appellatione pendente committi. qui eide beneficio seruat. de ap. puenit. ij. An intelligit seruire vel residere q est absens iusta de causa. et q. h. hoc ius. (C. a. est. §. sub. c. a. em) et. ex parte. An clericus manens in seruitio epi vel pape vel ppter infirmitate absens. p se sens debeat reputari. et an debeat pcepere victualia q tm residentibus tribuuntur. e. ti. cu dilectus. c. seq. c. de cetero.

De clericis manentibus in seruitio epoz vel canonicis an dicantur in ecclesia residere. p. c. de cetero. p Inno. c.

An plarus vltra tempus suu pot alicui dare licentias q sit absens. e. ti. cum ad hoc. Qualis sensus epi sit nec sarius vt clericus ad aliam ecclesiam transeat. vij. q. i. placuit. §. An debet quis continue in pbanda residere. et quid iuris si quis plures habet. vij. q. i. placuit. §. et. c. eps in dios celi. Interdum beneficia exiunt residentiam. no solum de iure sed etiam ex consuetudine. privilegio. vel statuto. e. ti. quia nonnulli. fm Inno. An inferiores placenti licentiam ad scholas et alia. e. ti. relatum. fm Inno. c. et de elec. cum ex eo. lib. vj. in glos. licet. Quando et quiter episcopus possit conferre beneficia eorum qui a suis ecclesijs absunt. et vt lit. non contest. quonia. §. si vero. de ap. puenit. ij. l. dist. contumaces. vij. q. i. §. ambitionis. de deri. non resi. c. vlti. fm Inno. An is qui non residet in ecclesia cum cura ea ipso iure puenit. de elec. licet canon. lib. vj. de pben. extirpande. An absens possit fructus beneficij sine pcto recipere. de cost. cum c. a. An qliber clericus teneat ad residentiam. et q beneficia residentia regant. e. ti. qz nonnulli. c. conquerete. c. fide. l. vj. de ap. puenit. ij.

Clerico egrotante vel debilitato. et de clerico egro. p totum. vij. q. i. in summa. An inuito detur coadiutor. et de coadiutorib qui bus et qualiter detur. an liberam habeat administratione. vij. q. i. scripsit. et. §. ecce his de sup. ne. p. la. grandi. lib. vj. An egrotantes in benefi

cio: un collationibus / in / scrutinijs / et / alijs negotijs eccle
sie requirant. de elec. q. pper. fm Inno. De materia hus
sus tituli. rxi. q. i. dist. vi. q. i. et ii. quasi p totum. iij. q. ix. iudi
cas. Quasi clerici co: p:te vitiati p: moueant vel no. di.
xxvi. illiteratos. lv. di. p totu. vi. q. i. infames. circa fi. et de
co. vi. p ro. De clericis negotiatorib? Clerici melius di
uinis possunt vacare officijs: secularibus no debent ipsis
cari negotijs. rxi. q. iij. mollitjs. r. ij. c. seq. vi. q. i. te quidez
rxi. q. i. cui po: rto. lxxv. di. puenit. lxxviii. dist. p totum. et
ne deri. vel mo. p totum. De exemplo apli. ppijs manib
bus possunt labo: are clerici: diuino diuini officiu no
negligant. rxi. di. s. i. c. clericus viciu. rxi. q. i. c. f. de ple. di.
v. nuqua. no. rxiij. q. iij. in summa r. c.

Clerico exco: munito / suspenso / de po
stro / vel interdico celebrante. An exco
munito vel interdico licet stare ante
fores ecclesie du celebrant diuina. de pe.
r. re. cum in te. et in de. de sen. exco. r. fre
queribus. cu. c. seq. r. seq. de pbyteris.
r. rxi. in ar. rxiij. Ignorans se exco: munitu celebrans
do vel ordi: ne recipiendo no incurrit irregularitatem. de
sen. exco. cu illoz. de deri. exco. apli. ce. An celebrans in
ecclesia que est a canone interdicta sit irregularis. de ex
cel. plaro. tanta. fm Inno. de sen. exco. is qui. li. vi. Que
sit pena illoz qui exco: cari / suspensi / vel interdici in quos
cuq: officio celebrant. e. ti. c. f. r. ij. clerici laicos. de era. et
quali. cu bone. de sen. exco. cum medicinalis. li. vi. r. rxi. q.
iij. in summa. r. p. c. tanta. p Inno. r. de puiul. tuarum. p
eud. An celebrans post inuisa exco: catione sit irregu
laris. rxi. q. iij. eps pbyter. r. e. r. c. f. An suspensi a canone
vel ab hoie sine metu irregularitatis possint celebrare:
sacramta pferre: vel ab eis sint picipeda. e. ti. c. vlti. An
de licetia epi possit celebrari in ecclesia interdicta. de ap.
ad hec qm. c. dilecti. r. de puiul. vt puiilegia. de sen. exco.
pmitimus. p Inno. de rdo. sig. cu in paribus. fm eud.
et de exco. puiul. epoz. c. licet. lib. vi. de pe. r. re. qd in te. de
sen. excom. pmitimus. r. c. qm. li. vi. de exco. pla. tanta. de
puiul. vt puiilegia. de sen. exco. si snia. r. calma. lib. vi. de
exco. pla. c. i. r. p. c. tanta. p Inno. de spon. no est nobis.
De clerico no ordinato ministrante. An constitutus in
mino:ibus ordinibus dicet eplam. de vi. r. hone. cleri. vt
quisq. An no sacerdos pot pficere. r. an cu tali pot eps
dispensare. e. r. c. ij. An eps cum no ordinato ministrante
vt ad superiores ordines ascendat valeat dispensare. e. ti.
c. ij. Aquam benedicens non pbyter irregularis est.
de conse. dist. iij. aquam r. c.

Clerico per saltu pmo. li. di. li. r. de
cleri. per sal. pmo. De clericis p sal
tum pmo:us no est suspensus: sed suspe
dendus. de deri. exco. ni. c. fi. p Inno. c.
An possit eps cum talibus dispensare.
e. ti. li. De captione clerici r detentioe.
de ap. dilectis. fm Inno. de sen. exco. si clerici. li. vi. r. de pe
nis. quis. li. e. vi. r. de of. or. cu eps. lib. vi. Qui sunt iudi
ces clericoz. rxi. q. i. p totum. de pecu. cleri. e. ti. p ro. rxi. q. iij.
r. iij. r. q. v. per totu. Delibetate clericoz data p impe
ratores. rxi. q. i. generaliter. rxiij. q. viij. s. quis. Item ad
dei iudiciu referuatur. rxi. q. i. sacerdotibus. rxi. q. i. futura.
rxi. di. in scrip. turis. Ab ecclesia defenduntur. rxiij. q. iij.
paternaru. Non accusantur a laicis. rxi. q. i. memo. ij. q. viij.
de accusa. cum. p. In certis casibus capi r ligari pos
sunt a laicis de licentia vel mandato speciali vel genera
li suoz platoz. qui dicit p: tribus secularibus. qui cleri
cos comprehendis in aliquo maleficio vel cuz armis:
capite eos: r representate eos nobis. de hoc legitur r no.
in pre. c. vt fame. s. all. r de iudic. cum no ab homine. ex p
sum de sen. excom. si clericos. li. vi. r. vide qd no. et de deci.
tua. s. rxiij. q. v. non os hominu. r. ij. c. melius in. c. pncip
pes. vbi no. in quibus casibus laici potestatem habet sus
per clericos. c. seq. rxiij. dist. nec licuit. de senten. excom.

vt fame. r. c. si vero. s. fm Inno. c. De hystorice r curia
les no promouentur ad clericatum. s. dist. per totum. iij.
dist. legem. de ple. dist. ij. p dilectione. De clericis no est
solentis penitentia iniungenda. s. dist. confirmandum. de
peni. r. rxiij. questum. De clerici vt aut nuqua peni
tent recte. de peni. dist. s. quis aliquando. Item pauperi
clerico tenetur eps puidere ne mendicet in opprobrium
clericale. et de renu. ad supplicationem.

Crimo hic quero (quod sepe sparsum per do
ctores tangitur) an clerici sint domini fru
ctuū perceptorum ab ecclesijs: r possint de
eis facere quicquid volunt: sicut de proprio
patrimonio. Quicquid autem alij dixerit an

triqui r noui doctores: teneo vigente consuetudine
denotio:ibus iuribus cum dno meo r magistro a quo res
cepi licentiam r doctoratum. Bononie regedi in iure cas
nonico dno Guidone de bayfis Archidiacono Bononi
e audito:re contradictarum in curia. qd clerici non sunt
dñi rerum ecclesiasticarum: nec fructuum collectoz. quia
res acquisite de bonis ecclesie no sunt pprie. vt patet in
eo quod legitur r no. rxi. q. i. res ecclesie. vbi dicit Jo. q.
illud solum qd acquiritur occasione ecclesie est clericoz
quod pbabilius consumunt. nec alio modo debent dispe
sare bona ecclesie vel res: nisi in suas necessitates r con
qui seruiut sibi: r etiam pauperibus erogare: r si con
tra fiat: est iniquitas. vt patet in eo qd legitur r no. rxiij.
q. iij. sic no sunt. Unde si de bonis ecclesie emit equu deri
cus vel librum vel simile: ille no est suus sed ecclesie. vt
no. in pre. c. res ecclesie. facit qd legitur r no. rxiij. dist. s. i.
r. sacerdos. vnde dicit canon. Quicquid de puiione eccle
sie fuerit: siue de agris: siue de frugibus: siue oblatio: nib
omnia in iure ecclesie seruaue centuimus. rxi. q. i. episcopi
de rebus. r. c. nulli episcopo. s. si ergo. Nam vsus r no
ppietas rerum ecclesiasticarum tam mobiliu qm imo
biliu conceditur clericis. rxi. q. i. c. vlti. r. q. ij. sine exceptio
ne. Unde acquisita de bonis ecclesie pot ecclesia sibi ven
dicare. rxi. q. iij. sacerdotes. r. q. vlt. ficum. ar. e. causa. r. q.
ij. apollolico. in fi. r. q. iij. c. in glos. hoc est spale. vbi de
hoc. r patet i eo qd legitur r no. et de pecu. cleri. inquiri
tum. r de fideiul. c. vlti. in glos. hoc dicitur. Quidam dis
cere voluerunt qd clericus siue canonicus facit fructus
suos. ar. et de cleri. non residet. c. pueri. in iura finem.
lib. vi. Sed secus de p: claro. Sed hoc dicere credo dicit
Archidia. hereticum iure nostro. Nam dicunt p:ra casus
canonicos. rxi. q. iij. c. in pnci. vbi est expressum de quocunq:
clerico. sicut etiam illu casum in canone intelligit in suo
casu Bar. bax. vt possit. e. causa. q. iij. c. i. sic etiam clare
colligitur. rxi. q. i. s. vlti. r. rxi. q. vi. s. vlti. Beneficentia
fiteo: qd clerici talium fructuum pcepto: um sunt dñi: r h
bent eozum pprietatem quantum ad fidelem et debitam
dispensationem faciendam sibi iur suis. rxi. di. oino. l. d.
studeat. lxxv. dist. no satis. r. Item est pbanda. pauperi
bus. rxi. q. i. quia tua. in fi. vbi dicitur. qd sup. est dare cle
mosynam. Luce. xi. Et patet in eo qd legitur r no. rxi. q. i.
sicut hi. r fm hoc intelligo qd dicit pre. de cre. consueta
nem. r hoc est quod probatur. rxiij. q. i. s. quia ergo. vbi d
qd clerici vtuntur rebus ecclesie non vt suis: sed tamq
dispensatione sibi creditis. Non obstat de cre. et de su
deius. puenit. per qua pbat. Dist. qd clericus facit fructus
suos. Na sicut clarius colligitur ex antiqua: illud conuenit
ibi expali mandato pape. als fuisse iniquisq: ecclesia si
ue pauperes fuissent danificati et facti illoz. et de exco.
cum venerabilis. nam alteri p alteru no debet iniqui codi
tio: afferti. et fructus qui sup sunt clericis: maxime clerici
tñ sunt. vt pre. c. sicut hi. in fi. Vel dicitur licet mader in
pre. c. puenit. sacrifici papa de redditibus illoz clericoz:
no tñt hoc colligif q illi redit? puenit de bonis eccle.

